

Cuprins

CAPITOLUL I. NOȚIUNI INTRODUCTIVE	1
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de familie</i>	1
<i>Secțiunea a 2-a. Funcțiile familiei</i>	3
<i>Secțiunea a 3-a. Dreptul familiei</i>	4
§1. Definiție	4
§2. Delimitare	5
2.1. Obiectul de reglementare	5
2.2. Metoda de reglementare	6
2.3. Calitatea subiectelor	6
2.4. Caracterul normelor juridice	6
§3. Principii	7
3.1. Principiul ocrotirii căsătoriei și a familiei	7
3.2. Principiul căsătoriei liber consimțite între soți	8
3.3. Principiul monogamiei	8
3.4. Principiul egalității în drepturi și obligații a soților	9
3.5. Principiul interesului superior al copilului	9
3.6. Principiul egalității în drepturi a copiilor	9
§4. Izvoarele dreptului familiei	10
CAPITOLUL AL II-LEA. LOGODNA	12
<i>Secțiunea 1. Scurt istoric</i>	12
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiune și natură juridică</i>	13
<i>Secțiunea a 3-a. Caractere juridice</i>	14
<i>Secțiunea a 4-a. Condiții de validitate</i>	15
§1. Clasificarea condițiilor legale	15
§2. Condițiile de fond pentru încheierea logodnei	15
2.1. Vârsta necesară pentru logodnă	15
2.2. Consimțământul la logodnă	15
2.3. Lipsa impedimentelor	16
§3. Condițiile de formă pentru încheierea logodnei	17
<i>Secțiunea a 5-a. Efectele logodnei</i>	17
<i>Secțiunea a 6-a. Ruperea logodnei</i>	18

CAPITOLUL AL III-LEA. CĂSĂTORIA	22
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	22
§1. Noțiune	22
§2. Natură juridică	24
§3. Caractere juridice	26
<i>Secțiunea a 2-a. Încheierea căsătoriei</i>	28
§1. Clasificarea condițiilor legale	28
§2. Condițiile de fond ale căsătoriei	30
2.1. Condiții de fond pozitive	30
2.1.1. Consimțământul la căsătorie	30
2.1.2. Vârsta matrimonială	35
2.1.3. Diferența de sex	38
2.2. Condiții de fond negative (impedimente la căsătorie)	39
2.2.1. Bigamia	39
2.2.2. Rudenia firească	40
2.2.3. Adopția	41
2.2.4. Tutela	42
2.2.5. Alienaj și debilitatea mintală	42
§3. Condițiile de formă ale căsătoriei	42
3.1. Formalități premergătoare încheierii căsătoriei	42
3.1.1. Comunicarea stării de sănătate	42
3.1.2. Declarația de căsătorie	43
3.1.3. Opoziția la căsătorie	47
3.2. Formalități concomitente cu încheierea căsătoriei	48
3.2.1. Autoritatea competentă să încheie căsătoria	48
3.2.2. Locul încheierii căsătoriei	49
3.2.3. Data și momentul încheierii căsătoriei	50
3.2.4. Solemnitatea și publicitatea căsătoriei	51
3.3. Formalități ulterioare încheierii căsătoriei	52
3.3.1. Înregistrarea căsătoriei	52
3.3.2. Formalități privind regimul matrimonial	53
3.3.3. Dovada căsătoriei	53
<i>Secțiunea a 3-a. Nulitatea căsătoriei</i>	54
§1. Nulitatea absolută	54
1.1. Cazuri	54
1.2. Regim juridic	56
§2. Nulitatea relativă	57
2.1. Cazuri	57

2.2. Regim juridic _____	58
§3. Efectele nulității căsătoriei _____	59
3.1. Regula generală _____	59
3.2. Excepții _____	60
§4. Opozabilitatea hotărârii judecătorești _____	63
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele personale ale căsătoriei _____</i>	<i>63</i>
§1. Reglementare _____	63
§2. Drepturile și îndatoririle personale ale soților _____	64
<i>Secțiunea a 5-a. Efectele patrimoniale ale căsătoriei _____</i>	<i>67</i>
§1. Reguli generale privind regimurile matrimoniale _____	67
1.1. Noțiunea și clasificarea regimurilor matrimoniale _____	67
1.2. Principii care guvernează regimul matrimonial _____	68
1.3. Alegerea regimului matrimonial. Convenția matrimonială _____	69
1.3.1. Noțiune. Caractere juridice _____	69
1.3.2. Condiții de validitate _____	70
1.3.2.1. Condiții de fond _____	70
1.3.2.2. Condiții de formă _____	71
1.3.3. Publicitatea convenției matrimoniale _____	71
1.3.4. Simulația convenției matrimoniale _____	71
1.3.5. Caducitatea convenției matrimoniale _____	72
1.3.6. Nulitatea convenției matrimoniale _____	72
1.3.7. Clauza de preciput _____	72
1.4. Modificarea, încetarea, și lichidarea regimului matrimonial _____	75
1.4.1. Modificarea regimului matrimonial _____	75
1.4.1.1. Modificarea convențională _____	75
1.4.1.2. Modificarea judiciară _____	76
1.4.2. Încetarea regimului matrimonial _____	77
1.4.3. Lichidarea regimului matrimonial _____	77
§2. Regimul primar imperativ _____	78
2.1. Reprezentarea soților _____	78
2.1.1. Mandatul convențional _____	78
2.1.2. Mandatul judiciar _____	79
2.2. Independența patrimonială și profesională a soților _____	80
2.2.1. Libertatea de a încheia acte juridice _____	80
2.2.2. Operațiunile bancare _____	80
2.2.3. Dreptul la informare _____	81
2.2.4. Independența profesională _____	81

2.3. Locuința familiei _____	82
2.4. Cheltuielile căsătoriei _____	85
§3. Regimul matrimonial al comunității legale _____	86
3.1. Noțiuni. Reglementare _____	86
3.2. Bunurile soților _____	87
3.2.1. Bunurile comune _____	87
3.2.2. Bunurile proprii _____	90
3.2.3. Calificarea juridică a unor bunuri ca fiind comune sau proprii _____	94
3.2.3.1. Veniturile din muncă și cele asimilate acestora _____	94
3.2.3.2. Aportul soților la o societate, asociație sau fundație _____	95
3.2.4. Dovada bunurilor soților _____	95
3.2.5. Drepturile soților asupra bunurilor comune _____	96
3.3. Datoriile soților _____	98
3.3.1. Datoriile personale _____	98
3.3.2. Datoriile comune _____	98
3.3.3. Regimul juridic al datoriilor soților _____	99
3.4. Partajul bunurilor comune în timpul căsătoriei _____	100
3.5. Încetarea și lichidarea regimului comunității legale _____	101
3.5.1. Încetarea regimului comunității legale _____	101
3.5.2. Lichidarea regimului comunității legale _____	101
§4. Regimul matrimonial al separației de bunuri _____	103
4.1. Noțiuni. Reglementare _____	103
4.2. Reguli care guvernează regimul separației de bunuri _____	103
4.3. Încetarea și lichidarea regimului separației de bunuri _____	106
§5. Regimul matrimonial al comunității convenționale _____	107
5.1. Noțiuni. Reglementare _____	107
5.2. Reguli care guvernează regimul comunității convenționale _____	107
5.3. Încetarea regimului comunității convenționale _____	109
<i>Secțiunea a 6-a. Desfacerea căsătoriei prin divorț _____</i>	<i>109</i>
§1. Noțiuni. Reglementare _____	109
§2. Sisteme privind divorțul _____	111
§3. Modalități de desfacere a căsătoriei _____	111
3.1. Divorțul prin acordul soților _____	111

3.2. Divorțul pentru motive temeinice _____	112
3.3. Divorțul pentru separarea în fapt _____	113
3.4. Divorțul din cauza stării de sănătate a unuia dintre soți _____	114
§4. Procedura divorțului _____	114
4.1. Procedura administrativă _____	114
4.2. Procedura notarială _____	116
4.3. Procedura judiciară _____	118
4.3.1. Aspecte procedurale comune _____	118
4.3.1.1. Instanța competentă _____	118
4.3.1.2. Părțile în procesul de divorț _____	119
4.3.1.3. Cererile în procesul de divorț _____	119
4.3.1.4. Măsuri vremelnice _____	121
4.3.1.5. Prezența personală a soților _____	121
4.3.1.6. Hotărârea de divorț _____	122
4.3.2. Divorțul prin acordul soților _____	122
4.3.3. Divorțul din motive de sănătate _____	123
4.3.4. Divorțul din culpă _____	124
§5. Efectele divorțului _____	124
5.1. Efectele desfacerii căsătoriei cu privire la relațiile personale dintre soți _____	124
5.1.1. Numele soților _____	124
5.1.2. Drepturile soțului divorțat _____	125
5.2. Efectele desfacerii căsătoriei cu privire la relațiile patrimoniale dintre soți _____	126
5.2.1. Efecte cu privire la regimul matrimonial _____	126
5.2.2. Dreptul la despăgubiri _____	127
5.2.3. Obligația de întreținere _____	127
5.2.4. Prestația compensatorie _____	128
5.3. Efectele desfacerii căsătoriei cu privire la relațiile personale dintre părinți și copiii lor minori _____	130
5.3.1. Exercitarea autorității părintești _____	130
5.3.2. Locuința copilului _____	132
5.3.3. Dreptul la relații personale _____	133
5.4. Efectele desfacerii căsătoriei cu privire la relațiile patrimoniale dintre părinți și copiii lor minori _____	134
5.4.1. Obligația de întreținere _____	134
5.4.2. Bunurile copilului _____	134

CAPITOLUL AL IV-LEA. RUDENIA, AFINITATEA ȘI FILIAȚIA. PREZENTARE GENERALĂ	135
<i>Secțiunea 1. Rudenia</i>	135
§1. Noțiune și reglementare	135
§2. Clasificare	135
§3. Gradul de rudenie	136
§4. Dovada rudeniei	136
§5. Efecte	137
<i>Secțiunea a 2-a. Afinitatea</i>	138
§1. Noțiune, reglementare, dovadă	138
§2. Gradele de afinitate	138
§3. Efecte	138
<i>Secțiunea a 3-a. Filiația</i>	139
§1. Noțiune și reglementare	139
§2. Clasificare	139
§3. Dovadă	140
CAPITOLUL AL V-LEA. FILIAȚIA FAȚĂ DE MAMĂ	141
<i>Secțiunea 1. Stabilirea filiației față de mamă prin faptul nașterii</i>	141
§1. Actul de naștere și certificatul de naștere	141
§2. Posesia de stat	143
§3. Contestarea filiației față de mamă stabilite prin faptul nașterii	144
<i>Secțiunea a 2-a. Stabilirea filiației față de mamă prin recunoaștere</i>	144
§1. Noțiune. Natură și caractere juridice	144
§2. Cazurile de recunoaștere a filiației față de mamă	145
§3. Formele recunoașterii filiației față de mamă	146
§4. Nulitatea recunoașterii filiației față de mamă	147
4.1. Nulitatea absolută	147
4.2. Nulitatea relativă	147
§5. Contestarea recunoașterii filiației față de mamă	148
<i>Secțiunea a 3-a. Stabilirea filiației față de mamă prin hotărâre judecătorească</i>	148
§1. Cazurile în care filiația față de mamă poate fi stabilită prin hotărâre judecătorească	148
§2. Acțiunea în stabilirea filiației față de mamă	149
§3. Contestarea filiației față de mamă stabilite prin hotărâre judecătorească	150

CAPITOLUL AL VI-LEA. FILIAȚIA FAȚĂ DE TATĂ	151
<i>Secțiunea 1. Timpul legal al concepției copilului</i>	151
<i>Secțiunea a 2-a. Filiația față de tată a copilului din căsătorie</i>	152
§1. Presumția de paternitate	152
§2. Tăgada paternității	153
§3. Efectele admiterii acțiunii în tăgada paternității	157
§4. Contestarea filiației față de tatăl din căsătorie	157
<i>Secțiunea a 3-a. Filiația față de tată a copilului din afara căsătoriei</i>	158
§1. Stabilirea filiației față de tată prin recunoaștere	158
§2. Stabilirea filiației față de tată prin hotărâre judecătorească	159
CAPITOLUL AL VII-LEA. REPRODUCEREA UMANĂ ASISTATĂ MEDICAL CU TERȚ DONATOR	163
<i>Secțiunea 1. Stabilirea filiației în cadrul reproducerii umane asistate medical cu terț donator</i>	163
§1. Noțiuni	163
§2. Condițiile reproducerii umane asistate medical cu terț donator	164
<i>Secțiunea a 2-a. Regimul filiației</i>	165
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele filiației</i>	166
CAPITOLUL AL VIII-LEA. ADOPTIA	167
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	167
§1. Evoluție legislativă. Sediul materiei	167
§2. Noțiuni și natură juridică	170
§3. Principiile adopției	171
3.1. Principiul interesului superior al copilului [art. 452 lit. a) C. civ. și art. 1 lit. a) din Legea nr. 273/2004]	171
3.2. Principiul creșterii și educării copilului într-un mediu familial [art. 452 lit. b) C. civ. și art. 1 lit. b) din Legea nr. 273/2004]	172
3.3. Principiul continuității în creșterea și educarea copilului, ținându-se seama de originea sa etnică, culturală și lingvistică [art. 452 lit. c) C. civ. și art. 1 lit. c) din Legea nr. 273/2004]	172

3.4. Principiul celerității în îndeplinirea oricăror acte referitoare la procedura adopției [art. 452 lit. d) C. civ. și art. 1 lit. e) din Legea nr. 273/2004]	173
3.5. Principiul informării copilului și luării în considerare a opiniei acestuia în raport cu vârsta și gradul său de maturitate [art. 1 lit. d) din Legea nr. 273/2004]	173
3.6. Principiul garantării confidențialității în ceea ce privește datele de identificare ale adoptatorului sau familiei adoptatoare, precum și în ceea ce privește identitatea părinților firești [art. 1 lit. f) din Legea nr. 273/2004]	174
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile de fond ale adopției</i>	174
§1. Condiții cu privire la persoana adoptatului	174
1.1. Persoanele care pot fi adoptate	174
1.2. Consimțământul adoptatului	176
§2. Condiții cu privire la persoana sau la familia adoptatoare	177
2.1. Persoanele care pot adopta	177
2.2. Consimțământul adoptatorului sau al familiei adoptatoare	178
§3. Consimțământul părinților firești	179
§4. Lipsa impedimentelor la adopție	181
4.1. Rudenia	181
4.2. Calitatea de soț	182
4.3. Adopția simultană sau succesivă	182
<i>Secțiunea a 3-a. Procedura adopției interne</i>	183
§1. Deschiderea procedurii adopției interne	183
1.1. Stabilirea adopției interne ca finalitate a planului individualizat de protecție a copilului	183
1.2. Evaluarea adoptatorului sau a familiei adoptatoare în vederea obținerii atestatului	184
1.3. Hotărârea judecătorească de deschidere a procedurii adopției interne	187
§2. Potrivirea dintre copil și persoana/familia adoptatoare	190
§3. Încredințarea copilului în vederea adopției	191
§4. Încuviințarea adopției	192
<i>Secțiunea a 4-a. Adopția internațională</i>	194
§1. Definiție	194

§2. Condiții de fond _____	195
§3. Procedura adopției internaționale _____	195
3.1. Atestarea adoptatorului sau a familiei adoptatoare din statul de primire _____	195
3.2. Încuviințarea adopției internaționale _____	197
<i>Secțiunea a 5-a. Efectele adopției</i> _____	197
§1. Data adopției _____	197
§2. Rudenia civilă _____	198
§3. Drepturi și îndatoriri părintești _____	198
§4. Numele și prenumele adoptatului _____	198
§5. Domiciliul și locuința adoptatului _____	199
§6. Obligația legală de întreținere și vocația succesorală _____	199
§7. Cetățenia _____	200
§8. Întocmirea unui nou act de naștere _____	200
§9. Confidențialitatea informațiilor _____	200
§10. Cunoașterea identității părinților firești _____	200
<i>Secțiunea a 6-a. Încetarea adopției</i> _____	201
§1. Desfacerea adopției _____	201
§2. Nulitatea adopției _____	202
§3. Efectele încetării adopției. Procedură _____	203

CAPITOLUL AL IX-LEA. AUTORITATEA PĂRINTEASCĂ _____ **204**

<i>Secțiunea 1. Noțiuni și principii</i> _____	204
§1. Noțiune _____	204
§2. Principii _____	204
<i>Secțiunea a 2-a. Conținutul autorității părintești</i> _____	205
§1. Drepturi și îndatoriri părintești cu privire la persoana copilului _____	206
1.1. Dreptul și îndatorirea de a crește copilul _____	206
1.2. Dreptul de a stabili numele copilului _____	208
1.3. Dreptul părintelui de a avea legături personale cu minorul _____	208
1.4. Dreptul de a stabili locuința minorului _____	211
§2. Drepturi și îndatoriri părintești cu privire la patrimoniul copilului _____	212
<i>Secțiunea a 3-a. Exercitarea autorității părintești</i> _____	213
§1. Regula _____	213
§2. Excepții _____	214
§3. Presumția mandatului tacit reciproc _____	215

<i>Secțiunea a 4-a. Sancțiuni pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a îndatoririlor părintești</i>	216
§1. Plasamentul copilului	216
§2. Plasamentul în regim de urgență	218
§3. Decăderea din drepturile părintești	221

CAPITOLUL AL X-LEA. OBLIGAȚIA LEGALĂ

DE ÎNTREȚINERE	225
<i>Secțiunea 1. Noțiuni și caractere juridice</i>	225
§1. Noțiune	225
§2. Caractere juridice	225
<i>Secțiunea a 2-a. Condiții generale ale obligației legale de întreținere</i>	228
§1. Condiții privind creditorul obligației de întreținere	228
1.1. Starea de nevoie	228
1.2. Imposibilitatea de a se întreține din munca sau din bunurile sale	229
1.3. Comportamentul corespunzător	230
§2. Condiții privind debitorul obligației de întreținere	230
2.1. Debitorul să aibă mijloace materiale de a presta întreținere sau posibilitatea de a le dobândi	230
2.2. Să nu existe altă persoană obligată la întreținere înaintea sa, potrivit ordinii stabilite de lege	231
<i>Secțiunea a 3-a. Obligația legală de întreținere între anumite categorii de persoane</i>	232
§1. Obligația legală de întreținere între soți	232
§2. Obligația legală de întreținere între foștii soți	233
§3. Obligația de întreținere dintre părinți și copii	234
<i>Secțiunea a 4-a. Stabilirea și executarea obligației de întreținere</i>	236
§1. Cuantumul întreținerii	236
§2. Executarea întreținerii	237
§3. Modificarea întreținerii	238
§4. Încetarea întreținerii	238
§5. Restituirea întreținerii nedatorate	239
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	241